Plán péče
o
přírodní památku
Návesník

na období
2026–2035

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území 1
1.1 Základní identifikační údaje 1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR 1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí 1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma 2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany 2
1.6 Kategorie IUCN 3
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ 3
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu 3
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav 3
1.8 Cíl ochrany 7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany 8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů 8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů 8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů 11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti 17
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti 17
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy 18
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch 19
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích 19
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích 19
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody 20
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky 20
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup 20
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize 24
3. Plán zásahů a opatření 25
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ 25
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání 25
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území 30
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností 30
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu 30
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území 30
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností 31
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území 31
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území 31
4. Závěrečné údaje 32
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností) 32
4.2 Použité podklady a zdroje informací 32
4.3 Seznam používaných zkratek 34
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval 35
5. Přílohy 36

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1704
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Návesník
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
orgán, který předpis vydal:	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
číslo předpisu:	2/2016
datum platnosti předpisu:	14.03.2016
datum účinnosti předpisu:	28.03.2016

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Pardubický kraj
okres:	Chrudim
obec s rozšířenou působností:	Hlinsko
obec s pověřeným obecním úřadem:	
obec:	Vortová
katastrální území:	Vortová

Příloha:
M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území

Katastrální území: Vortová - 785008

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN(m^2)	Výměra parcely v ZCHÚ (m^2)*
326/2		trvalý travní porost		81	81
328/3		trvalý travní porost		2 326	2 326
328/2		trvalý travní porost		9 967	9 923
305		vodní plocha	rybník	17 178	17 049
300/5		trvalý travní porost		64 095	58 279
Celkem					**87 658**

* Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	–	–		
vodní plochy	1,70	–	zamokřená plocha	–
			rybník nebo nádrž	1,70
			vodní tok	–
trvalé travní porosty	7,06	–		
orná půda	–	–		
ostatní zemědělské pozemky	–	–		
ostatní plochy	–	–	neplodná půda	–
			ostatní způsoby využití	–
zastavěné plochy a nádvoří	–	–		
plocha celkem	**8,77**	**0**		

Zákres ZCHÚ dle vyhlášky i v KN odpovídá skutečnosti. V prostředí GIS změřená výměra zákresu ZCHÚ je v obvyklé toleranci k údajům z KN.

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:	–
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	CHKO Žďárské vrchy - I. zóna, CHKO Žďárské vrchy - II. zóna, CHKO Žďárské vrchy - III. zóna, CHKO Žďárské vrchy
překryv s jiným typem ochrany:	Chráněná oblast přirozené akumulace vod - Žďárské vrchy
mezinárodní statut ochrany:	–

Natura 2000

ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: –

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Společenstva rašelinných, slatinných a vlhkých pcháčových luk, smilkových trávníků a rybníka s pobřežními porosty ostřic a makrofytní vegetací stojatých vod. Vzácné a ohrožené druhy rostlin a živočichů, zejména populace ostřice dvoudomé (Carex dioica), ostřice plstnatoplodé (Carex lasiocarpa), suchopýrku alpského (Trichophorum alpinum), všivce lesního (Pedicularis sylvatica), prstnatce májového (Dactylorhiza majalis), tolije bahenní (Parnassia palustris), vachty trojlisté (Menyanthes trifoliata), zmije obecné (Vipera berus), skokana krátkonohého (Rana lessonae), skokana ostronosého (Rana arvalis), čolka horského (Triturus alpestris), čolka obecného (Triturus vulgaris), ještěrky živorodé (Zootoca vivipara), bekasiny otavní (Gallinago gallinago), rosničky zelené (Hyla arborea), bramborníčka hnědého (Saxicola rubetra) a ťuhýka obecného (Lanius collurio), včetně jejich biotopů.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	3	Při severním a severozápadním břehu se vyskytují druhově spíše chudé mokřadní porosty vysokých ostřic s převahou ostřice měchýřkaté (*Carex vesicaria*) a třtiny šedavé (*Calamagrostis canescens*). Oba tyto vůdčí druhy lze považovat za expanzní. V hlubší vodě najdeme porosty ostřice zobánkaté (*Carex rostrata*). Ochranářsky hodnotnější ostřicová společenstva ze svazu *Magno-Caricion elatae* se vyskytují u západního a s nižší rozlohou také u jižního břehu rybníka. V hlubší vodě najdeme porosty ostřice zobánkaté (*Carex rostrata*). Na ně navazuje u západního břehu v úzkém pásu asociace *Peucedano palustris-Caricetum lasiocarpae*, v níž převládá ostřice plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*). V mělkých částech litorálu se maloplošně vyskytuje ostřice vyvýšená (*Carex elata*). Biotop je pravidelným hnízdištěm jeřába popelavého (*Grus grus*) a potápky malé (*Tachybaptus ruficollis*). Rozloha biotopu byla převzata z Botanického průzkumu PP Návesník (Peterka 2023).	a

R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	11	Biotop na lokalitě zastupují druhově bohaté rašelinné louky s vegetací svazů *Sphagno warnstorfii- Tomentypnion nitentis* a *Caricion canescenti-nigrae* (*Caricion fuscae*) s vyvinutým mechovým patrem s rašeliníky (*Sphagnum* spp.) a dalšími druhy mechorostů. V bylinném patře se významně uplatňují slatiništní ostřice o. plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*), o. obecná (*C. nigra*), o. prosová (*C. panicea*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*) nebo prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*). V nejzachovalejších částech rašelinné vegetace se vyskytuje početná populace tolije bahenní (*Parnassia palustris*), sítiny alpské (*Juncus alpinoarticulatus*) a vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*). Navzdory plíživým sukcesním změnám zde dosud roste ohrožená ostřice dvoudomá (*C. dioica*).	a
T1.5 Vlhké pcháčové louky	13	Vlhké louky s druhově bohatým zapojeným bylinným patrem s širokolistými bylinami a travinami, často degradované nebo přechodné k jiným vegetačním jednotkám. Většinu společenstev vlhkých luk lze zařadit do asociace *Angelico sylvestris-Cirsietum palustris*. Bylinné patro tvoří např. rdesno hadí kořen (*Bistorta officinalis*), pcháč bahenní (*Cirsium palustre*), kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), pryskyřník prudký (*Ranunculus acris*) nebo p. zlatožlutý (*R. auricomus* agg.). Z trav bývá zastoupena tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), kostřava červená (*Festuca rubra*), medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*) a lipnice obecná (*Poa trivialis*), přítomny jsou také nízké ostřice, zejména ostřice ježatá (*Carex echinata*), o. obecná (*C. nigra*), o. prosová (*C. panicea*), o. Hartmanova (*C. hartmanii*) a sítiny. Z ohrožených druhů se zde vyskytuje prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), všivec lesní (*Pedicularis sylvatica*), vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*). Biotop slouží jako hnízdiště pro bramborníčka hnědého (*Saxicola rubetra*) a lindušku luční (*Anthus pratensis*), v keřových porostech nalézá útočiště ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) a z plazů se zde vyskytují ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), zmije obecná (*Vipera berus*) a slepýš křehký (*Anguis fragilis*).	a

T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (*Juniperus communis*)	8	Krátkostébelné trávníky vyskytující se na lokalitě zejména na mírně konkávních tvarech. Vegetace náleží k vlhčímu křídlu svazu *Violion caninae* a lze ji tedy interpretovat jako asociaci *Festuco capillatae-Nardetum strictae*. V bylinném patře se krom smilky tuhé (*Nardus stricta*) s vyšší pokryvností uplatňuje také kostřava tenkolistá (*Festuca filiformis*), která zde poněkud expanduje. Tyto smilkové trávníky hostí početné populace hadího mordu nízkého (*Scorzonera humilis*), z dalších typických druhů svazu *Violion* lze jmenovat trojzubec poléhavý (*Danthonia decumbens*) nebo vítod obecný (*Polygala vulgaris*). V západní části PP jsou vytvořeny porosty přechodné k vlhkým pcháčovým loukám. V těchto společenstvech dosahují vyšších pokryvností nízké úzkolisté traviny, mj. tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), metlička křivolaká (*Avenella flexuosa*), bika (*Luzula campestris* agg.), smilka tuhá (*Nardus stricta*), spolu s některými druhy typickými pro svaz *Calthion*, zejména rdesno hadí kořen (*Bistorta officinalis*) a metlice trsnatá (*Deschampsia cespitosa*). Mezi typické druhy patří ještěrka živorodá (*Zootoca vivipara*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), hnízdí zde pravidelně linduška luční (*Anthus pratensis*) nebo bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*). Rozloha biotopu je převzatá z Botanického mapování	a

Rozlohy biotopů u předmětů ochrany byly převzaty z Botanického průzkumu (Peterka 2023).

Oproti minulému plánu péče není mezi předměty ochrany zařazen biotop R 2.3. Dle posledního Botanického průzkumu byl zjištěn pouze na nevelké ploše v segmentu 2k a to ještě jako přechodový biotop mezi biotopy R2.3 - T1.5 (vliv zvýšeného přísunu živin v důsledku odvodnění). Podél okraje rybníka (jak je uváděno v minulém PP) se nyní nevyskytuje.

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*

společenstvo obojživelníků		Obojživelníci s vazbou na rybník Návesník. Čolek horský (*Ichthyosaura alpestris*) využívá především zastíněná až polostinná místa v rybníku s bohatou vodní vegetací. Terestricky se zdržuje v přilehlém lesním lemu a vlhkých rozptýlených křovinách. Čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*) vyhledává mělčí a prosluněné části rybníka s bohatou vodní vegetací. V mimorozmnožovacím období se vyskytuje na okolních vlhkých loukách, pod dřevem či v nárostu vegetace v blízkosti vody. Ropucha obecná (*Bufo bufo*) se rozmnožuje pravidelně v rybníku Návesník, kde samice kladou vajíčka v provazcích do vodní vegetace. Suchozemský biotop zahrnuje celé území PP a navazující lesní a luční porosty, které využívá k lovu a zimování. Skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*) je ryze vodní druh vázaný na prosluněné vodní plochy, okraje rybníka a hlubší trvalé tůně s bohatou břehovou i submerzní vegetací. Území PP využívá pro slunění, lov i přezimování na dně vodní plochy. Skokan hnědý (*Rana temporaria*) využívá široké spektrum biotopů od vlhkých zrašelinělých luk až po břehy tůní a strouhy. K jarnímu kladení rosolovitých shluků vajíček vyhledává první jarní kaluže, mělká litorální pásma tůní a klidné zátočiny rybníku a místa s řídkým porostem rákosu. Rosnička zelená (*Hyla arborea*) vyžaduje kombinaci teplých, plně prosluněných mělkých částí rybníku (pro rozmnožování) a navazujících prosvětlených náletových křovin (vrby, olše) či vysoké bylinné vegetace pro mimorozmnožovací období.	a
ostřice dvoudomá *Carex dioica*	EN	Malá stabilní populace ostřice dvoudomé (*Carex dioica*) rostoucí v rašelinné louce Z od rybníka.	a
srpnatka fermežová *Hamatocaulis vernicosus*	VU	Srpnatka fermežová roste v nejzachovalejší a nejvlhčí rašelinné vegetaci ve V části rašelinné louky (DP 1) v blízkosti rybníka. Druh zde tvoří řídký porost na ploše cca 50x50 cm, kde roste dohromady s druhy *Calliergonella cuspidata* a *Campylium stellatum*. (Štechová 2012)	a
prstnatec májový *Dactylorhiza majalis*	NT	Populace prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) rostoucí na lokalitě roztroušeně v biotopech R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, T1.1 Mezofilní ovsíkové louky, T1.5 Vlhké pcháčové louky a T2.3B Podhorské smilkové trávníky.	a

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: EN – Ohrožený, VU – Zranitelný, NT – Téměř ohrožený

*kód předmětu ochrany:
a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ
b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
M1.7 Vegetace vysokých ostřic	Zachování biotopu o stávající rozloze a druhové pestrosti.	● invazní druhy: max. 0 ● rozloha: min. 0,3 (ha) ● ochranářsky významný druh – ostřice vyvýšená: min. 20 (m2)
R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště	Zachování druhově bohatého lučního biotopu.	● invazní druhy: max. 0 ● rozloha: min. 1 (ha) ● pokryvnost dřevin: max. 5 (procenta) ● specifické druhy: min. 6
T1.5 Vlhké pcháčové louky	Zachování druhově pestrého lučního biotopu.	● pokryvnost dřevin: max. 10 (procenta) ● jiné nežádoucí druhy – třtina křovištní: max. 10 (procenta) ● rozloha: min. 1,14 (ha) ● invazní druhy: max. 0 ● ochranářsky významný druh – kozlík dvoudomý
T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (*Juniperus communis*)	Zachování druhově bohatého lučního biotopu a populací vzácných druhů.	● invazní druhy: max. 0 ● pokryvnost dřevin: max. 10 (procenta) ● rozloha: min. 0,7 (ha) ● ochranářsky významný druh – hadí mord nízký

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
společenstvo obojživelníků	Hlavním cílem ochrany v oblasti péče o obojživelníky je zachování a podpora životaschopných, stabilních a reprodukceschopných populací dotčených druhů (čolek horský, č. obecný, ropucha obecná, skokan krátkonohý, s. hnědý, rosnička zelená) v prostoru Přírodní památky Návesník.	● počet druhů: min. 5 přítomnost
ostřice dvoudomá *Carex dioica*	Zachování životaschopné populace ostřice dvoudomé (*Carex dioica*).	● velikost populace – ostřice dvoudomá: min. 50 (jedinci) desítky ramet na ploše 250 m2
srpnatka fermežová *Hamatocaulis vernicosus*	Zachování životaschopné populace.	● velikost populace: min. 50 (cm2)
prstnatec májový *Dactylorhiza majalis*	Zachování životaschopné populace prstnatce májového.	● počet: min. 300 (kvetoucí lodyhy) průměrný počet kvetoucích jedinců za 10 let

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Přírodní památka Návesník je území tvořené společenstvy rašelinných luk a mokřadů u stejnojmenného rybníka. Nachází se přibližně 500 m západně od obce Vortová v nadmořské výšce 617–626 m.

Geologie a geomorfologie

Plochá údolní niva levostranného přítoku Vortovského potoka s rybníkem Návesník.
Na podloží biotitických rul a migmatitů Svrateckého krystalinika jsou na aluviálních sedimentech vytvořeny organozemní pseudogleje a gleje, na rybníce zbahnělé (ČGS 2025).

Geomorfologické zařazení území (Demek & Mackovčin 2014):
Soustava: II – Česko-moravská soustava
Podsoustava: IIC – Českomoravská vrchovina
Celek: IIC-3 – Železné hory
Podcelek: IIC-3B – Sečská vrchovina
Okrsek IIC-3B-1 – Kameničská vrchovina

Hydrologie

V území se nachází vodní nádrž (rybník) Návesník o katastrální ploše 17 178 m^2, doložený již v roce 1785. Rybník leží na levostranném přítoku Vortovského potoka (IDVT10173076), území je odvodňováno také bezejmenným levostranným přítokem levostranného přítoku Vortovského potoka (IDVT: 10173071). Oba vodní toky jsou ve správě LČR. Vodní toky mají charakter odvodňovacích příkopů, nemají opevnění dna ani břehů. Není zde stálý průtok vody. Toky nejsou vhodné pro trvalý život ryb.

Botanická charakteristika

Mezi nejcennější biotopy z hlediska ochrany přírody patří na lokalitě porosty nevápnitých mechových slatinišť (svaz *Sphagno warnstorfii-Tomentypnion nitentis* a svaz *Caricion canescenti-nigrae*), nacházející se v luční enklávě Z od rybníka. V bylinném patře těchto rašelinných luk roste ohrožená ostřice dvoudomá (*Carex dioica*), slatiništní ostřice plstnatoplodá (*C. lasiocarpa*), o. obecná (*C. nigra*) *a o. prosová* (*C. panicea*), dále pak suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*) nebo zábělník bahenní (*Comarum palustre*). V nejzachovalejší části rašelinné vegetace se vyskytuje početná populace tolije bahenní (*Parnassia palustris*), sítiny alpské (*Juncus alpinoarticulatus*) a vachty trojlisté (*Menyanthes trifoliata*).

Dále jsou v přírodní památce zastoupena společenstva přechodových rašelinišť svazu *Sphagno recurvi-Caricion canescentis*. Vegetace přechodových rašelinišť na okraji mělkého litorálu rybníka pozvolna přechází v pobřežní společenstva vysokých ostřic svazu *Magno-Caricion elatae, kde se nachází* porosty ostřice měchýřkaté (*Carex vesicaria*), o. zobánkaté (*Carex rostrata*), o. vyvýšené (*Carex elata*) a třitiny šedavé (*Calamagrostis canescens*). V litorálu rybníka je vyvinuta monocenóza přesličky poříční (*Equisetum fluviatile*) a částečně i rákosina s rákosem obecným (*Phragmites communis*) a orobincem širolistým (*Typha latifolia*).

V rybníku Návesník plochu několika arů porůstají makrofyta – rdest vzplývavý (*Potamogeton natans*), vzácněji také r. tupolistý (*P. obtusifolius*).

Významnou část PP tvoří mozaika vlhkých luk, střídavě vlhkých až mezofilních luk, dílem zachovalých a květnatých, dílem v různých stádiích degradace. Vlhkomilné porosty s dominantními širokolistými bylinami svazu *Calthion palustris* např. rdesnem hadím kořenem (*Bistorta officinalis*), pcháčem bahenním (*Cirsium palustre*), prstnatcem májovým (*Dactylorhiza majalis*), kohoutkem lučním (*Lychnis flos-cuculi*), vrbinou obecnou (*Lysimachia vulgaris*), pryskyřníkem prudkým (*Ranunculus acris*) nebo p. zlatožlutým (*R. auricomus* agg.), roztroušeně škardou čertkusolistou (*Crepis mollis* subsp. *hieracioides*) přechází na sušších místech k mezofilním ovsíkovým loukám s porosty převážně svazu *Arrhenatherion elatioris* s výskytem fytogeograficky významného druhu svízele severního (*Galium boreale*) a bukvice lékařské (*Betonica officinalis*). Zejména na mírně konkávních tvarech se vyskytují krátkostébelné smilkové trávníky svazu *Violion canine* s výskytem všivce lesního (*Pediicularis sylvatica*) a hostící početné populace hadího mordu nízkého (*Scorzonera humulis*). (Peterka 2023).

V lučních porostech se také místy nachází dřevinné nálety tvořené převážně vrbou ušatou (*Salix aurita*), olší lepkavou (*Alnus glutinosa*), o. šedou (*A. incana*), břízou bělokorou (*Betula pendula*) a smrkem ztepilým (*Picea abies*), místy i vzácnější vrbou rozmarýnolistou (*Salix rosmarinifolia*) a v. pětimužnou (*S. pentandra*). Obecně skupiny běžných náletových dřevin v trvalých travních porostech zabírají místo dřívějších lučních biotopů. V jejich zástinu nedokáží přežívat cenné světlomilné druhy a dřeviny se z nich navíc šíří do okolní cenné luční vegetace. Vzhledem k tomu, že přírodní památka navazuje na menší lesní celek, mají lesní druhy dostatek příhodných biotopů v bezprostředním okolí. Přímo v PP proto není třeba porosty dřevin v loukách tolerovat.

PP Návesník je cennou bryologickou lokalitou s výskytem celoevropsky chráněného druhu srpnatky fermežové (*Hamatocaulis vernicosus*) a bařinatky obrovské (*Calliergon giganteum*) řazené do kategorie zranitelných druhů (Štechová 2012). Za posledních deset let došlo vlivem vysychání lokality a sním spojené větší dostupnosti živin k nápadnému snížení pokryvnosti mechového patra a ústupu slatiništních specialistů jako zelenka hvězdovitá (*Campylium stellatum)*, štírovec prostřední (*Scorpidium cossoni)*, rašeliník modřínový (*Sphagnum contortum)*, r. jednostranný (*S. subsecundum)*, r. Warnstorfův (*S. warnstorfii*) (Peterka 2023). Postupnou sukcesí dochází k zarůstání vlhkých sníženin bultovými kalcitolerantními rašeliníky (*Sphagnum teres, S. warnstorfii*), které vytlačují šlenkové „hnědé mechy“ a zároveň snižují pH prostředí.

Regionálně fytogeografické zařazení území (Skalický 1988):

Fytogeografická oblast: O - Oreofytikum

Fytogeografický obvod: O1 - České oreofytikum

Fytogeografický okres: 91 - Žďárské vrchy

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):
Komplex submontánních borových rašelinišť (*Pino rotundatae-Sphagnetum, Eriophoro vaginati-Pinetum sylvestris*)
Biková bučina (*Luzulo-Fagetum*)

Zoologická charakteristika

Území PP Návesník se vyznačuje vysokou druhovou pestrostí živočichů, vázaných zejména na mozaiku vlhkých luk, mokřadů a vodní plochy rybníku. Zoologická hodnota lokality byla opakovaně potvrzena cílenými inventarizačními průzkumy různých skupin živočichů.

V roce 2018 byl na lokalitě proveden inventarizační průzkum brouků (Coleoptera) a denních motýlů (Vávra & Vávrová 2018; Jaklová 2018). Zjištěno bylo šest ochranářsky významných druhů brouků z celkově 145 nalezených a pět druhů denních motýlů z celkových 31: okáč rosičkový (*Erebia medusa*), soumračník čárkovaný (*Hesperia comma*), ohniváček modrolemý (*Lycaena hippothoe*), hnědásek rozrazilový (*Melitaea diamina*) a otakárek fenyklový (*Papilio machaon*). Tyto druhy dokládají zachovalý charakter lučních a mokřadních biotopů s dostatkem živných i hostitelských rostlin.

Z dalších bezobratlých byly na lokalitě zaznamenány významné druhy vážek, vázané na stojaté či slabě tekoucí vody a rašelinné biotopy, konkrétně vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*), šídlo sítinové (*Aeshna juncea*) a vážka žlutavá (*Sympetrum flaveolum*) (Mücksteinová 2021). Byl zde prokázán výskyt vzácného mravence rašelinného (*Formica picea*) (Bezděčková & Bezděčka 2010). Významný je rovněž nález dvou druhů mlžů uvedených v Červeném seznamu bezobratlých ČR – kuželíka tmavého (*Euconulus praticola*) a hrachovky tupé (*Pisidium obtusale*) (Myšák & Myšáková 2022), potvrzující vysokou kvalitu vodního a mokřadního prostředí.

Vlhké louky a jejich okolí poskytují vhodné podmínky pro výskyt plazů, zejména zmije obecné (*Vipera berus*), užovky obojkové (*Natrix natrix*) a ještěrky živorodé (*Zootoca vivipara*). Z obojživelníků se zde běžně vyskytují ropucha obecná (*Bufo bufo*), čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), skokan krátkonohý (*Pelophylax lessonae*), skokan hnědý (*Rana temporari*a), velmi vzácně se zde objevuje i blatnice skvrnitá (*Pelobates fuscus*). Lokalita je rovněž významným potravním biotopem pro řadu druhů netopýrů, především netopýra vodního (*Myotis daubentonii*) a netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) (Hulvová 2022).

Ornitologický průzkum prokázal výskyt přes 80 druhů ptáků (Kodet & Kodetová 2023). Z avifauny zde hnízdí bekasina otavní (*Gallinago galinago*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) a ťuhýk obecný (*Lanius collurio*). Lokalita je pravidelným místem výskytu jeřába popelavého (*Grus grus*), který zde poprvé zahnízdil v roce 2026. Pravidelně zde v rákosinách hnízdí jeden pár motáka pochopa (*Circus aeruginosus*). Na základě pobytových stop bylo doloženo pravidelné využívání území savci, zejména vydrou říční (*Lutra lutra*) a veverkou obecnou (*Sciurus vulgaris*) (Slepicová & Slepica 2023).

Mykologická charakteristika

K mykologické problematice na lokalitě PP nejsou dostupná data.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
ROSTLINY: Mechorosty			
bařinatka obrovská *Calliergon giganteum*		VU	Nalezen v počtu několika lodyžek v okolí bodu N49°42 a amp;amp;#039; 43.7“E15°55 a amp;amp;#039; 40,2“ ve východní nejvlhčí a nejzachovalejší části rašelinné louky u rybníka. (ŠTECHOVÁ 2012)
dvouhrotec bahenní *Dicranum bonjeanii*		NT	Druh roste rozptýleně ve vlhčí JV části louky přiléhající k rybníku v hustých trsech. Vyhledává spíše vyvýšenější místa. Jeho celkovou pokryvnost lze odhadnout minimálně na 1 m^2. (ŠTECHOVÁ 2012)
rašeliník modřínový *Sphagnum contortum*		NT	Druh roste rozptýleně ve vlhčí JV části louky přiléhající k rybníku. Vyhledává nejvlhčí mikrostanoviště – mělké stružky a terénní sníženiny. Jeho celkovou pokryvnost lze odhadnout minimálně na 10 m^2. (ŠTECHOVÁ 2012)
srpnatka fermežová *Hamatocaulis vernicosus*		VU	Nalezen na jediném místě v JV okraji kosené plochy v nejvlhčí části louky v blízkosti rybníka (N49°42 a amp;amp;#039; 43.1“E15°55 a amp;amp;#039; 40,4“). Druh tvoří řídký porost (max. 30%) na ploše cca 50x50 cm, kde roste dohromady s druhy *Calliergonella cuspidata* a *Campylium stellatum*. Všechny nalezené lodyžky byly sterilní a středně až málo vitální. (ŠTECHOVÁ 2012)
štírovec prostřední *Scorpidium cossonii*		NT	Druh roste na dvou místech v nejvlhčí části louky v JV okraji kosené plochy (N49°42 a amp;amp;#039; 43.5“E15°55 a amp;amp;#039; 40,4“ a N49°42' 43.1“E15°55' 40,4“), kde tvoří poměrně řídké porosty (max. 50 %) na plochách 50 × 50 a 30 × 50 cm. (ŠTECHOVÁ 2012)
vlasolistec vlhkomilný *Tomentypnum nitens*		NT	Druh roste rozptýleně ve vlhčí JV části louky přiléhající k rybníku. Vytváří rozsáhlé porosty a lokálně tvoří dominantu na vyvýšených místech. Velikost populace lze odhadnout na několik desítek m^2. (ŠTECHOVÁ 2012)
zelenka hvězdovitá *Campylium stellatum*		NT	Druh roste rozptýleně ve vlhčí JV části louky přiléhající k rybníku, kde tvoří více či méně rozvolněné trsy. Vyhledává nejvlhčí mikrostanoviště – mělké stružky a terénní sníženiny. Jeho celkovou pokryvnost lze odhadnout na cca 10 m^2. (ŠTECHOVÁ 2012)
ROSTLINY: Cévnaté rostliny			
jetel kaštanový *Trifolium spadiceum*		VU	V minulosti (BUREŠ 2004) zaznamenán v ploše tvořené mozaikou vlhkých, střídavě vlhkých až mezofilních luk Z a JZ od rybníka. V rámci posledního inventarizačního průzkumu druh cíleně hledán, ale nepotvrzen. Výskyt v malé populaci však nelze vyloučit (PETERKA 2023).

ostřice dvoudomá *Carex dioica*	kriticky ohrožený	EN	Desítky ramet na ploše 2,5 arů v (49°42 a amp;amp;#039;43.1“N, 15°55 a amp;amp;#039;39.1“E). Navzdory sukcesním změnám rašelinných luk se populace jeví jako relativně stabilní (srovnáváno s rokem 2012).(PETERKA 2023)
ostřice Hartmanova *Carex hartmanii*		NT	Hojně mezi body 49°42 a amp;amp;#039;42.8“N, 15°55 a amp;amp;#039;30.5“E a 49°42'41.5“N, 15°55'32.4“E v mozaice vlhkých, střídavě vlhkých až mezofilních luk západně a jihozápadně od rybníka. (PETERKA 2023)
ostřice plstnatoplodá *Carex lasiocarpa*	silně ohrožený	NT	Západně od rybníka dosti hojně v rozsáhlých porostech (často jako dominanta porostů); jižně od rybníka (a strouhy, která jej napájí) v nevelkých populacích (49°42 a amp;amp;#039;40.8“N, 15°55 a amp;amp;#039;39.0“E a 49°42'42“N, 15°55'41“E). (PETERKA 2023)
ostřice rusá *Carex flava*		NT	Výskyt v mělké sníženině vyplněné slatiništními společenstvy při Z břehu rybníka (dílčí plocha 1), početnost nestanovena.
ostřice vyvýšená *Carex elata*		VU	Výskyt na západním břehu rybníka, na rozhraní rákosiny a rašelinné louky, na ploše cca 16 m2 (49°42 a amp;amp;#039;43.4“N 15°55 a amp;amp;#039;40.8“E); (severní břeh rybníka, 2 trsy (49°42'45.8“N 15°55'42.6“E); litorál v jižní zátoce rybníka, 4 trsy (49°42'42.3“N 15°55'44.6“E), 4 trsy na okraji hráze rybníka (cca 49°42'44.6“N, 15°55'45.7“E) (PETERKA 2023)
prstnatec májový *Dactylorhiza majalis*	ohrožený	NT	Roztroušeně, cca 380 kvetoucích jedinců (PETERKA 2023)
rdest tupolistý *Potamogeton obtusifolius*		NT	Roztroušeně až hojně na ploše zhruba 2 arů v jižní části rybníka (cca 49°42 a amp;amp;#039;43.0“N, 15°55 a amp;amp;#039;44.1“E), roztroušeně u severního břehu (49°42'45.7“N, 15°55'44.7“E), místy i v jiných částech rybníka. Během inventarizačního průzkumu zaznamenán výrazný meziroční nárůst populace z nižších desítek rostlin (2022) po roztroušený až hojný výskyt (2023). (PETERKA 2023)
sítina alpská *Juncus alpinoarticulatus*		VU	Roztroušeně ve slatinných společenstvech při západním břehu rybníka. Početnost nestanovena.
škarda měkká čertkusolistá *Crepis mollis* subsp. *succisifolia*		NT	Roztroušeně na vlhkých pcháčových loukách (vzácně na rašelinných loukách) západně od rybníka; desítky rostlin. (PETERKA 2023)
tolije bahenní *Parnassia palustris*	ohrožený	EN	Zjištěno 320 fertilních rostlin na okraji slatiniště při západním břehu rybníka Návesník (mezi body 49°42 a amp;amp;#039;43.9“N 15°55 a amp;amp;#039;40.2“E a 49°42'43.3“N 15°55'40.7“E). (PETERKA 2023)

vachta trojlistá *Menyanthes trifoliata*	ohrožený	NT	Roztroušeně v rašelinných loukách Z od rybníka (dílčí plocha 1).
vrba pětimužná *Salix pentandra*		NT	Jednotlivé stromy v rákosinách jihozápadně od rybníka.
vrba rozmarýnolistá *Salix rosmarinifolia*	ohrožený	VU	Výskyt na dvou místech. Jihozápadně od rybníka, 11 keříků (49°42 a amp;amp;#039;40.1“N 15°55 a amp;amp;#039;38.2“E) Vrba se vyskytuje v místech, kde snad ještě donedávna byla vlhká nebo rašelinná louka. V rámci této nyní poměrně degradované (a produktivní) části PP se však jedná o plochu, kde není rostlinná hmota tolik narostlá. Západně od rybníka, na ploše 3 až 4 m2 (49°42'41.1“N 15°55'30.3“E). (PETERKA 2023)
vrbovka bahenní *Epilobium palustre*		NT	Roztroušeně téměř v celém území, početnost nestanovena.
vrbovka tmavá *Epilobium obscurum*		NT	V nevelké populaci v kanálu v západní části území (49°42 a amp;amp;#039;39.5“N, 15°55 a amp;amp;#039;31.4“E). (PETERKA 2023)
všivec lesní *Pedicularis sylvatica*	silně ohrožený	VU	30 kvetoucích jedinců a několik sterilních růžic v mírně vlhké až mezofilní louce v SZ části území, dílčí plocha 15 (49°42 a amp;amp;#039;41.5“N 15°55 a amp;amp;#039;28.9“E; 2022). (PETERKA 2023)
zábělník bahenní *Comarum palustre*		NT	Hojně v rašelinných loukách (dílčí plocha 1), roztroušeně v nejvlhčích partiích vlhkých luk a v litorálu rybníka.
BEZOBRATLÍ: Měkkýši			
kuželík tmavý *Euconulus praticola*		NT	vlhké a podmáčené louky, početnost nestanovena
Pisidium hibernicum		VU	vzácnější druh stojatých vod, početnost nestanovena
BEZOBRATLÍ: Korýši			
rak říční *Astacus astacus*	kriticky ohrožený	VU	na lokalitě nalezeny pouze zbytky v trusu vyder, výskyt v hrázi rybníka, početnost nestanovena
BEZOBRATLÍ: Vážky			
šídlo sítinové *Aeshna juncea*		NT	v celém území PP, vodní prostředí, pravidelně se vyskytující druh, početnost nestanovena
vážka jasnoskvrnná *Leucorrhinia pectoralis*	silně ohrožený	NT	vodní plocha, pouze ojedinělý výskyt, početnost nestanovena
vážka žlutavá *Sympetrum flaveolum*		VU	vzácněji se vyskytující druh, vodní prostředí, početnost nestanovena
BEZOBRATLÍ: Blanokřídlí			
mravenec rašelinný *Formica picea*	ohrožený	VU	vlhčí luční stanoviště, jednotlivá mraveniště, početnost nestanovena
BEZOBRATLÍ: Motýli			
hnědásek rozrazilový *Melitaea diamina*		VU	ubývající druh vlhkých podmáčených luk, početnost nestanovena
ohniváček modrolemý *Lycaena hippothoe*		NT	ubývající druh vlhkých podmáčených luk, početnost nestanovena

okáč rosičkový *Erebia medusa*		NT	ubývající druh vlhkých podmáčených luk, početnost nestanovena
otakárek fenyklový *Papilio machaon*	ohrožený		v současnosti běžný druh, sušší i vlhčí louky, početnost nestanovena
perleťovec dvanáctitečný *Boloria selene*		NT	ubývající druh vlhkých podmáčených luk, početnost nestanovena
soumračník čárkovaný *Hesperia comma*		VU	ubývající druh vlhkých podmáčených luk, početnost nestanovena
BEZOBRATLÍ: Brouci			
střevlík Scheidlerův *Carabus scheidleri*	ohrožený		luční stanoviště, v současnosti hojný a expandující druh
Gymnetron beccabungae		NT	mokřadní druh, bionomicky vázaný na rozrazil potoční (*Veronica beccabunga*), v ČR se s živnou rostlinou vyskytuje pouze lokálně na zachovalých podmáčených biotopech, především na vlhkých loukách, prameništích nebo podél vodních toků
Hygronoma dimidiata		VU	vzácný a lokální druh, ekologicky vázaný na podmáčené biotopy. Imaga v opadu a detritu nebo na mokřadní vegetaci na okrajích zachovalých vodních ploch. Často na různých druzích ostřic (*Carex* sp.), na rákosu (*Phragmites australis*) či orobinci (*Typha* sp.).
Ischnosoma longicorne		NT	nehojný a lokální druh, ekologické nároky málo známé. Edafický, hygrofilní druh, nejčastěji nacházený v detritu, lesním opadu a v mechu v zachovalých, přírodně bohatých biotopech. Vyskytuje se jak v lesních porostech, často suťového charakteru, tak v lemových porostech podmáčených či rašelinných luk
zlatohlávek tmavý *Oxythyrea funesta*	ohrožený		luční stanoviště s dostatkem nektaronosných bylin, v současnosti běžný druh
Schistoglossa viduata		VU	Nalézán v opadu a detritu na podmáčených, často rašelinných loukách nebo v aluviálních biotopech původních říčních toků. Velmi vzácný druh.
Tachyporus transversalis		CR	v ČR velmi vzácný a lokální druh chladných biotopů, bionomicky vázaný na podmáčené a vlhké lokality, především na rašeliniště. Málo známý a skrytě žijící edafický druh. Početnost nestanovena.
OBRATLOVCI: Ryby a mihule			
lín obecný *Tinca tinca*		VU	součást obsádky rybníku, uměle nasazovaný druh v rámci rybářského hospodaření
OBRATLOVCI: Obojživelníci			
blatnice skvrnitá *Pelobates fuscus*	silně ohrožený	NT	velmi lokální a vzácně se vyskytující druh, v rybníku zjištěno rozmnožování, početnost nestanovena
čolek obecný *Lissotriton vulgaris*	silně ohrožený	VU	vodní prostředí, početnost nestanovena, stálý výskyt
ropucha obecná *Bufo bufo*	ohrožený	VU	v celém území PP, vodní prostředí, hojný druh, početnost nestanovena
rosnička zelená *Hyla arborea*	silně ohrožený	NT	pravidelný výskyt (akusticky), příbřežní a keřová vegetace

skokan hnědý *Rana temporaria*		VU	v celém území PP, vodní prostředí, hojný druh, početnost nestanovena
skokan krátkonohý *Pelophylax lessonae*	silně ohrožený	VU	v celém území PP, vodní prostředí, hojný druh, početnost nestanovena
skokan ostronosý *Rana arvalis*	kriticky ohrožený	EN	v celém území PP, vodní prostředí, častý druh, početnost nestanovena
skokan zelený komplex *Pelophylax esculentus s. l.*	silně ohrožený	NT	v celém území PP, vodní prostředí, hojný druh, početnost nestanovena
OBRATLOVCI: Plazi			
užovka obojková *Natrix natrix*	ohrožený	NT	v celém území PP, početnost nestanovena
zmije obecná *Vipera berus*	kriticky ohrožený	VU	vlhčí podmáčená stanoviště, ubývající, početnost nestanovena
OBRATLOVCI: Ptáci			
bekasina otavní *Gallinago gallinago*	silně ohrožený	EN	vlhčí luční stanoviště, hnízdění 1–2 párů
bramborníček černohlavý *Saxicola rubicola*	ohrožený	VU	pouze ojedinělý výskyt v minulosti, hnízdění nepotvrzeno, 1 pár
bramborníček hnědý *Saxicola rubetra*	ohrožený		luční enklávy, pravidelně hnízdí 1–3 páry
čáp bílý *Ciconia ciconia*	ohrožený	NT	pouze zálety za potravou (hnízdo v obci Vortová)
čáp černý *Ciconia nigra*	silně ohrožený	VU	pouze zálety za potravou z okolních lesů
čejka chocholatá *Vanellus vanellus*		VU	pouze ojedinělé výskyty za tahu, v lokalitě nehnízdí
chřástal polní *Crex crex*	silně ohrožený	VU	1 pár v lučních enklávách, hnízdění v PP neprokázáno, pravidelný výskyt v okolních lučních porostech
chřástal vodní *Rallus aquaticus*	silně ohrožený	VU	pravidelný výskyt, vodní prostředí, rákosina, pobřežní porosty, 1–2 páry
jeřáb popelavý *Grus grus*	kriticky ohrožený	CR	1 pár, pouze zálety za potravou
jiřička obecná *Delichon urbicum*		NT	pouze přelety, lov potravy
krkavec velký *Corvus corax*	ohrožený		pouze ojedinělé zálety za potravou, v lokalitě nehnízdí
krutihlav obecný *Jynx torquilla*	silně ohrožený	VU	stromová vegetace, nepravidelný výskyt, možné ojedinělé hnízdění 1 páru
labuť velká *Cygnus olor*		VU	vodní plocha, pravidelné hnízdění 1 páru
lejsek černohlavý *Ficedula hypoleuca*		NT	pouze ojedinělý výskyt, možné hnízdění 1 páru
linduška luční *Anthus pratensis*		NT	pravidelné hnízdění v lučních enklávách, 1–3 páry
luňák červený *Milvus milvus*	kriticky ohrožený	CR	náhodné zálety za potravou, v lokalitě nehnízdí
moták pochop *Circus aeruginosus*	ohrožený	VU	rákosiny, pravidelně hnízdící druh, 1 pár
orel mořský *Haliaeetus albicilla*	kriticky ohrožený	EN	pouze ojedinělé zálety za potravou
potápka malá *Tachybaptus ruficollis*	ohrožený	VU	vodní plocha rybníka, pravidelně hnízdí 1–2 páry

rákosník velký *Acrocephalus arundinaceus*	silně ohrožený	VU	rákosiny a příbřežní vegetace, hnízdění 1–2 párů
slípka zelenonohá *Gallinula chloropus*		NT	vegetace v okolí vodní plochy, nepravidelný výskyt, možné hnízdění 1 páru
strakapoud malý *Dryobates minor*		VU	nepravidelně se objevující druh, možné hnízdění v porostech kolem hráze, 1 pár
strnad luční *Emberiza calandra*	kriticky ohrožený	VU	velmi vzácně se vyskytující druh, vzácně hnízdění v lučních partiích PP, 1 pár
ťuhýk obecný *Lanius collurio*	ohrožený	NT	keře a vrby v území PP, pravidelně hnízdí 1–2 páry
vlaštovka obecná *Hirundo rustica*	ohrožený	NT	pouze na přeletu a sběr potravy, v území PP nehnízdí
volavka popelavá *Ardea cinerea*		NT	pouze na přeletu a sběr potravy, v území PP nehnízdí
vrána černá *Corvus corone*		NT	pouze na přeletu a sběr potravy, v území PP nehnízdí
žluna šedá *Picus canus*		VU	vzácně a sporadicky zaletující druh, v území PP hnízdění neprokázáno, 1 pár
OBRATLOVCI: Letouni			
netopýr hvízdavý *Pipistrellus pipistrellus*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr nejmenší *Pipistrellus pygmaeus*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr parkový *Pipistrellus nathusii*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr rezavý *Nyctalus noctula*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr severní *Eptesicus nilssonii*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr stromový *Nyctalus leisleri*	silně ohrožený	DD	pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr večerní *Eptesicus serotinus*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr velkouchý *Myotis bechsteinii*	silně ohrožený	DD	pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
netopýr vodní *Myotis daubentonii*	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
Plecotus sp.	silně ohrožený		pouze přelety a lovecká aktivita v území PP, početnost nestanovena
OBRATLOVCI: Savci			
veverka obecná *Sciurus vulgaris*	ohrožený	DD	pouze ojedinělý výskyt z okolních lesů, zjištěny pobytové stopy
vydra říční *Lutra lutra*	silně ohrožený	NT	pravidelný výskyt v lokalitě, pobytové stopy, početnost odhadována na 1–4 jedince

*** dle červených seznamů ČR:** CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

V území se nejzásadněji projevuje působení klimatických disturbančních faktorů, kdy výrazné výkyvy množství srážek od normálu nepříznivě ovlivňují vodní bilanci v území. V okrajových částech území působí negativně splachy z okolních hospodářsky využívaných pozemků.

b) biotické disturbanční činitele

V okrajových částech lokality se projevuje zarůstání luk invazními druhy (vlčí bob mnoholistý).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Po zřízení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy bylo území v 80. letech prozkoumáno a zpracováno jako registrovaná lokalita ochrany přírody. Vyhláškou ONV Chrudim č. 42 ze dne 21. 11. 1990 bylo vyhlášeno dle tehdejší legislativy jako chráněný přírodní výtvor. Správou CHKO Žďárské vrchy byla zajišťována ochrana a podle finančních možností alespoň občasný management - kosení dlouhodobě neobhospodařovaných rašelinných luk s redukcí dřevinných náletů. Území bylo přehlášeno v roce 2016 jako přírodní památka, bylo zpřesněno znění předmětů ochrany.

b) lesní hospodářství

Lesní pozemky s převážně smrkovým porostem zasahují pouze do ochranného pásma dle zákona.

c) zemědělské hospodaření

Bezlesí má v prostoru dnešní přírodní památky dlouhou historickou kontinuitu – je zaznamenáno již prvním vojenským mapováním českých zemí, tj. s jistotou se zde udržuje více než 200 let. Dřívější extenzivní hospodaření (ruční kosení) spoluvytvořilo a dlouhodobě udržovalo dnešní předměty ochrany, mělo tedy jednoznačně pozitivní vliv. Přechod k intenzivnímu zemědělství se naopak projevil negativně a následky jsou místy patrné dosud. Později byla většina lokality ponechána ladem, některé původně luční plochy zcela zarostly dřevinami, došlo k redukci ploch vhodných pro vzácné druhy tvořící předmět ochrany. Negativní vliv měla také regulace drobné vodoteče, která způsobila částečné odvodnění vlhkých luk. V okrajových částech území se stále projevují negativně splachy z okolních hospodářsky využívaných pozemků a ojediněle dochází k narušení pastvou hovězího dobytka mimo ohradníky sousedních pastvin.

d) rybníkářství

Území bylo v minulosti ovlivněno založením rybníků (dokládaným již r. 1785). Od roku 2016 byl rybník Návesník v rámci restitucí navrácen církvi, vlastníkem rybníka je Biskupství královéhradecké. Na rybníce dlouhodobě hospodaří Rybářství Litomyšl, které ho má propachtovaný.

V posledních 10 letech byl rybník obhospodařován jednohorkově s podzimními výlovy. Do rybníka byl nasazován hlavně dvouletý kapr (K_2) občas nahrazený zcela nebo zčásti línem (Lg nebo L1), doplněný o plůdek štiky ($Š_0$). Násada se pohybovala mezi 30–120 kg/ha vodní plochy (obvykle kolem 80 kg/ha) a výlovky dosahovaly hodnot 160–580 kg/ha (nejčastěji kolem 350 kg/ ha). Na rybníce se nehnojí a rybí obsádka se přikrmuje obilovinami v množství 200–1100 kg/ha za rok (běžně kolem 650 kg/ha).

Nad rybníkem se nenachází žádný zdroj znečištění, nejsou zde žádná sídla, většinu povodí zaujímají lesní nebo zatravněné zemědělské pozemky. Voda přitékající ze slatinišť a rašelinišť nad rybníkem obsahuje hodně huminových látek, což ovlivňuje průhlednost. V posledních 10 letech provedla Agentura na lokalitě 8 kontrol zaměřených na kvalitu vody. Vodivost byla obvykle poměrně nízká, kolem 100 µS/cm. Průhlednost se pohybovala mezi 25 až více než 80 cm. Při všech kontrolách byl hojně přítomen zooplankton s perloočkami drobných až středních velikostí.

Litorální porosty zaujímají asi 45 % katastrální plochy rybníka. Současný způsob rybářského hospodaření vyhovuje zájmům ochrany přírody.

e) myslivost

Honitba Církevní CZ 53D00248

Bez podstatného vlivu na předmět ochrany, v území PP nejsou instalována myslivecká zařízení.

f) rybářství

Území není rybářsky využíváno.

g) rekreace a sport

Území není rekreačně ani sportovně využíváno. Ojedinělý vstup veřejnosti z blízké obce vesměs jen na hráz rybníka bez podstatného ovlivnění předmětu ochrany.

h) těžba nerostných surovin

Území není pro těžbu využíváno.

i) jiné způsoby využívání

–

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Plán péče o CHKO Žďárské vrchy na období 2021–2030

Výnos Ministerstva kultury ČSR ze dne 25. 5. 1970 č.j. 8908/70-II/2 o zřízení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy
Územní plán Vortová s účinností od 23. 12. 2007
Vládní nařízení č. 40/1978 o zřízení CHOPAV

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

undefined

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: undefined				
Soubor lesních typů (SLT)*	**Název SLT**	**Přirozená dřevinná skladba SLT**	**Výměra (ha)**	**Podíl (%)**
undefined				
Celkem			undefined	**100**

Přílohy:
T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů
M4 – Lesnická mapa typologická
M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Návesník
Katastrální plocha	17178 m2
Využitelná vodní plocha	12385 m2 – vodní plocha dle manipulačního řádu, (9544 m2 – odečteno nad leteckým snímkem v aplikaci QGIS)
Plocha litorálu	6634 m2
Průměrná hloubka	0,7 m
Maximální hloubka	1,4 m
Postavení v soustavě	první rybník
Manipulační řád	schválený Městským úřadem Hlinsko pod č. j. Hl 7961/2011/OŽP
Povolení k nakládání s vodami	vydané Městským úřadem Hlinsko pod č. j. Hl 21558/2010/OŽP
Hospodářsko-provozní řád	není
Způsob hospodaření	jednohorkový rybník
Intenzita hospodaření	extenzivní
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu	není

Uživatel rybníka	Rybářství Litomyšl
Rybářský revír	není
Správce rybářského revíru	není
Zarybňovací plán	není
Průtočnost – doba zdržení	dle manipulačního řádu trvá napouštění rybníka 15–25 dní

Technické objekty rybníka jsou na hraně životnosti. Hráz je v koruně nevyrovnaná a poměrně úzká, chybí opevnění na návodní straně. V minulosti se zde provizorní opravou řešil havarijní únik vody z rybníka norami hlodavců. Betony požeráku jsou narušeny. Bezpečností přeliv chybí. Z těchto důvodů bude v budoucnu nevyhnutelné provést rekonstrukci rybníka.

Litorální porosty se rozrůstají do vodní plochy. Za posledních 10 let se plocha volné vodní hladiny zmenšila asi o 2000 m^2. Bylo by vhodné jednorázově provést redukci těchto porostů býložravými rybami. Rybník je také značně zabahněný. V rámci celkové rekonstrukce je možné připustit i částečné odbahnění rybníka.

Vodní toky v území mají charakter odvodňovacích příkopů, nemají opevněné dno ani břehy. Není zde stálý průtok vody. Toky nejsou vhodné pro trvalý život ryb.

Přílohy:
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody
–

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky
–

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	**R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště**	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
invazní druhy: max. 0	Invazní druhy rostlin nebyly v biotopu zjištěny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha: min. 1 (ha)	Aktuální rozloha se pohybuje okolo 1,0 ha. Je udržována pravidelnou sečí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
pokryvnost dřevin: max. 5 (procenta)	V dlouhodobém horizontu se daří udržovat pokryvnost dřevin na zhruba stejné úrovni (do 5 % plochy biotopu).	

	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
specifické druhy: min. 6	Výskyt 6 specifických druhů, konkrétně ostřice plstnatoplodé (*Carex lasiocarpa*), o. blešní (*C. pulicaris*), sítiny alpské (*Juncus alpinoarticulatus*), škarda měkká čertkusolistá (*Crepis mollis* subsp. *succisifolia*), tolije bahenní (*Parnassia palustris*) a vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*). šechny vybrané druhy se v biotopu (prozatím) nachází v dosti početných populacích.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	**M1.7 Vegetace vysokých ostřic**	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
invazní druhy: max. 0	Invazní druhy rostlin nebyly v biotopu zjištěny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
rozloha: min. 0,3 (ha)	Aktuální rozloha se pohybuje okolo 0,3 ha a je dlouhodobě stabilní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
ochranářsky významný druh – ostřice vyvýšená: min. 20 (m2)	Ostřice vyvýšená roste v současnoti v území na ploše cca 20 m^2. (Peterka 2023)	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	**T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (Juniperus communis)**	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
invazní druhy: max. 0	V současné době se na loukách v SZ a S části PP vyskytuje vlčí bob mnoholistý (*Lupinus polyphyllus*). Zapojené porosty prozatím vytváří pouze na okraji chráněného území. Doposud se proti němu nezasahovalo. Do budoucna je zapotřebí ho eliminovat.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	zhoršující se
pokryvnost dřevin: max. 10 (procenta)	V dlouhodobém horizontu se daří udržovat pokryvnost dřevin na zhruba stejné úrovni (do 10 % plochy biotopu).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

rozloha: min. 0,7 (ha)	Aktuální rozloha se pohybuje kolem cílové hodnoty 0,7 ha. Je udržována pravidelnou sečí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
ochranářsky významný druh – hadí mord nízký	Druh se v biotopu vyskytuje v dosti početných populaci.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	**T1.5 Vlhké pcháčové louky**	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
pokryvnost dřevin: max. 10 (procenta)	V dlouhodobém horizontu se daří udržovat pokryvnost dřevin na zhruba stejné úrovni (do 10 % plochy biotopu).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
jiné nežádoucí druhy – třtina křovištní: max. 10 (procenta)	Na základě srovnání vizuálního posouzení vývoje společenstev v roce 2011 a 2023 lze konstatovat nárůst pokryvnosti expanzivních druhů, zjm. třtiny křovištní. (Peterka 2023). Aktuální pokryvnost třtiny je místy až 20%.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zhoršující se
rozloha: min. 1,14 (ha)	Aktuální rozloha se pohybuje kolem cílové hodnoty 1,14 ha. Je udržována pravidelnou sečí.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
invazní druhy: max. 0	Invazní druhy rostlin nebyly v biotopu zjištěny.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
ochranářsky významný druh – kozlík dvoudomý	Kozlík se v biotopu vyskytuje hojně a jeho populace je stabilní.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

B. druhy

druh:	**společenstvo obojživelníků**	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
počet druhů: min. 5 přítomnost	V území PP Návesník jsou přítomny stabilní populace těchto druhů obojživelníků: skokan krátkonohý *(Pelophylax lessonae)*, skokan hnědý *(Rana temporaria)*, čolek obecný *(Lissotriton vulgaris)*, ropucha obecná *(Bufo bufo)* a rosnička zelená *(Hyla arborea)*.“	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	srpnatka fermežová (*Hamatocaulis vernicosus*)	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
velikost populace: min. 50 (cm2)	Druh srpnatka fermežová nalezen na lokalitě na jediném místě v nejvlhčí části louky (biotop R 2.2 Nevápnitá mechová slatiniště) v JV okraji kosené plochy. Druh zde tvoří řídký porost na ploše 50 × 50 cm (Štechová 2012).	
	stav:	nehodnocen
	trend vývoje:	neznámý

druh:	ostřice dvoudomá (*Carex dioica*)	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
velikost populace – ostřice dvoudomá: min. 50 (jedinci) desítky ramet na ploše 250 m2	V současnosti se na lokalitě nachází desítky ramet na ploše 2,5 arů. Navzdory sukcesním změnám rašelinných luk se populace jeví jako relativně stabilní (srovnáváno s rokem 2012). (Peterka 2023)	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

druh:	prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*)	
indikátory cílového stavu	**aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům**	
počet: min. 300 (kvetoucí lodyhy) průměrný počet kvetoucích jedinců za 10 let	Početnost kvetoucích jedinců na lokalitě kolísá. Bureš (2004) uvádí 1170 kvetoucích jedinců v roce 1982, ale pouze několik desítek kvetoucích jedinců v roce 2004. V roce 2023 bylo v inventarizačním průzkumu zjištěno 380 kvetoucích jedinců (Peterka 2023).	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

Na lokalitě v současnosti probíhá pravidelné jednosečné kosení vlhkých a rašelinných luk spojené s odklízením hmoty a redukce dřevinných náletů. V tomto základním managementu pro luční společenstva je nutné i nadále pokračovat.

Část mezofilních až mírně vlhkých luk byla v letech 2022 a 2023 po seči dopásána skotem. Meziročně zde došlo ke snížení produktivity porostů, aniž by se výrazně změnilo druhové složení. Pastva se zde tedy projevila poměrně pozitivně. Pozdně letní dopásání luk lze proto doporučit i nadále, pasené plochy by se však měly meziročně střídat (Peterka 2023).

Problémem lokality je v posledních letech nedostatek vody, kterým trpí zejména rašelinné louky. Příčinu lze hledat v melioracích okolních pozemků, v částečném odvodnění lokality samotné, v extrémních letních přísuščích během uplynulého desetiletí a také v rozvoji

náletových olšin zvyšujících evapotranspiraci v území. To vše má za následek ústup citlivých slatinných mechů a šíření „lučních“ travin a širolistých bylin (Peterka 2023).

V roce 2024 bylo provedeno maloplošně narušení drnu na podporu ohrožených mechorostů a bylo by vhodné v zásazích tohoto typu dále pokračovat.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Případný konflikt nejvhodnějšího termínu seče mezi různými druhy (rostliny, hmyz, na zemi hnízdící ptáci apod.) lze řešit vynechávkami a mozaikovou (cyklující) či fázovou sečí. Maloplošně může být prioritou ochrana vzácných druhů rostlin před ochranou hmyzu. Přitom však musí být pro hmyz vhodným způsobem obhospodařovány plochy v blízkém okolí.

Vzhledem k maloplošnému výskytu srpnatky fermežové nebudou v místě jejího výskytu ponechávány žádné vynechávky.

Při prořezávkách náletových dřevin má přednost ochrana srpnatky, bařinatky a bažiníku. Tam, kde nehrozí zastínění mechorostů ani ohrožení stanovišť jiných chráněných druhů, je možné část keřů ponechat pro hnízdění ptáků. Pro ochranu na zemi hnízdících ptáků (bekasina) je zároveň vhodné posunout seč na pozdější termín, nejlépe na druhou polovinu července či do srpna.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

–

b) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o rybníky/nádrže

Název rybníka (nádrže)	Návesník
Způsob hospodaření	jednohorkový rybník
Intenzita hospodaření	extenzivní
Manipulace s vodní hladinou	Podzimní vypouštění při výlovu. Napouštění zahájit hned po výlovu. Jiná manipulace jen se souhlasem OOP.
Způsob letnění nebo zimování	Výjimečně, jen se souhlasem OOP.
Způsob odbahňování	Částečné odbahnění možné, jen se souhlasem OOP.
Způsoby hnojení	Nehnojit. V případě prokázané nutnosti přihnojovat jen se souhlasem OOP.
Způsoby regulačního přikrmování	Regulační přikrmování (převážně obilovinami) je možné jen se souhlasem OOP. Do RKK 2.
Způsoby použití chemických látek	Bez použití chemických látek. V závažných případech se souhlasem OOP.
Rybí obsádky	Nasazování býložravých ryb jen se souhlasem OOP, redukovat výskyt plevelných ryb. Obsádky každoročně odsouhlaseny OOP. Násada do 100 kg/ ha vodní plochy, výlov do 400 kg/ha vodní plochy.

Rámcová směrnice péče o vodní toky

–

Vymělčit stávající odvodňovací příkopy.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Rámcová směrnice péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ekosystém	T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Stržení drnu strojní
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Prac. nástroj / hosp. zvíře	bagr, buldozér, lesní fréza
Kalendář pro management	1.10. - 28.2.

Upřesňující podmínky	Obnova vlhkých luk zarostlých nežádoucími dominantami, zejména třtinou křovištní, kde samotná seč pravděpodobně nezajistí potlačení těchto nežádoucích dominant a zvýšení druhové pestrosti. Stržení drnu těžkou technikou má smysl tam, kde nelze již nic ztratit, jedině získat.

Ekosystém	R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště
Typ managementu	Narušení a stržení drnu
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 3
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 5
Prac. nástroj / hosp. zvíře	ocelové hrábě, motyka a další vhodné ruční nástroje
Kalendář pro management	1.10. - 28.2.
Upřesňující podmínky	V průběhu platnosti plánu péče by bylo vhodné při okrajích zvodnělé plochy, kde jsou šlenkové druhy mechů (většinou „hnědé mechy“) pozvolna nahrazovány druhy bultovými (většinou rašeliníky) postupně na několika místech vytvořit malé (cca 2 × 2 m) mělké prohlubně – bazénky či stružky (tzv. gapy; stružky musí být samozřejmě „slepé“, aby mikrolokalitu neodvodňovaly). Tím se zajistí vhodná mikrostanoviště pro mechorosty rostoucí v trvale vlhkých terénních depresích, včetně srpnatky fermežové a bařinatky obrovské. Do vytvořených prohlubní jsou vlhkomilné mechy schopné poměrně rychle migrovat a během několika let je kompletně zarůst. Důležité je, aby vyhloubené bazénky byly opravdu mělké s hodně pozvolnými břehy. Přesnou hloubku bazénků a stružek nelze, vzhledem k velké heterogenitě terénu doporučit, neměla by však přesáhnout 15 cm. Drny vyrýpané při hloubení bazénků a stružek je vhodné transportovat do okrajových částí lokality, kde mohou sloužit jako zdroj diaspor cenných mechorostů i cévnatých rostlin.

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (Juniperus communis), R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Sečení travního porostu a rákosin
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 1
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 2
Prac. nástroj / hosp. zvíře	kosa, křovinořez, ručně vedená sekačka, traktorová sekačka
Kalendář pro management	1.6. - 30.9.

Upřesňující podmínky	Kosením by měla vznikat heterogenní prostorová mozaika navzájem sousedících různě vysokých porostů. Tato heterogenita je žádoucí především pro živočichy, kterým zachovává potravní refugia i úkryty. Heterogenity lze dosáhnout jednak kosením různých dílčích ploch v různou dobu (fázový posun sečí), jednak cyklujícími vynechávkami na větších plochách – oba postupy lze kombinovat. Polohu nekosených ploch je nutné při každé seči změnit, aby nedocházelo k rychlému zarůstání systematicky opomíjených míst. Nekosené plochy je vždy nutné situovat do vegetace málo degradované, tj. druhově rozmanité, bez výrazně převládající dominantní byliny – ponechávání nedosečků v druhově chudých porostech (obvykle s jedním výrazně dominujícím druhem) je pro živočichy zcela zbytečné, a pro rostlinná společenstva přímo škodlivé. Nevápnitá mechová slatiniště a přechodová rašeliniště je nutné kosit jednou ročně s následným důkladným výhrabem, úklidem a odvozem biomasy. Kosit je třeba dostatečně nízko nad zemí, a to zejména v místech výskytu vzácných druhů rašeliníků včetně srpnatky fermežové a bařinatky obrovské. Narušení mechového patra hráběmi nebo křovinořezem přitom není na závadu, naopak mechorosty se díky těmto zásahům šíří na další vhodné mikrolokality. Místa s výskytem vzácných mechů je žádoucí kosit každoročně. Pro kosení je třeba volit termín, který nejméně koliduje s fenologií druhů, jež jsou předmětem ochrany. V případě rostlin by zásah měl následovat po jejich odkvětu a vytvoření semen (která se budou při manipulaci s posečenou hmotou moci již šířit do čerstvě pokosených ploch). Vzhledem k tomu, že většina druhů rostlin tvořící předmět ochrany je relativně časně kvetoucí (květen–červen), lze v plochách s jejich biotopy kosení provádět nejdříve od července. Na druhou stranu, není vhodné striktně dodržovat v každé dílčí ploše jednotný termín sečí mezi jednotlivými roky – vytváří se tak jednostranný intenzivní tlak na druhy, jejichž biologickým nárokům takové načasování nemusí vyhovovat. Občasné pokosení vlhkých pcháčových luk, nevápnitých mechových slatinišť a přechodových rašelinišť až v srpnu nebo v září proto nemusí být na závadu. V bezkolencových loukách bez výskytu modráska bahenního a očkovaného (to znamená zejména bez významnějšího výskytu krvavce totenu) je nejvhodnějším termínem seče první polovina srpna nebo konec července (ojediněle lze i v druhé polovině června nebo koncem srpna). Interval kosení bude obvykle 1 rok, neboť pro ekosystémy, které tvoří předměty ochrany přírodní památky, je pravidelné kosení v každé vegetační sezoně zásadním udržovacím managementem. Dvojí seč během jednoho roku by se uplatnila na plochách navržených k prosvětlení (probírkám) stávajících porostů dřevin. Lze totiž očekávat, že na vykácených plochách bude zpočátku docházet k obrážení dřevin (zejména vrb). Dvě seče ročně by byly vhodné také v plochách terestrické rákosiny, přičemž 1. seč provést vždy před vymetáním rákosu. Dvojí seč zde uplatňovat do potlačení rákosu, poté seč 1× ročně. Po každé seči ihned odstranit posečenou hmotu z plochy, aby nedocházelo k vyplavování živin a eutrofizaci cenné vegetace.

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (Juniperus communis)
Typ managementu	Pastva extenzivní
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 1
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 3

Prac. nástroj / hosp. zvíře	skot
Kalendář pro management	1.7. - 30.9.
Upřesňující podmínky	Pozdně letní dopásání mechanizačně sečených mezofilních až mírně vlhkých luk. Pasené plochy by se měly meziročně střídat.

Ekosystém	T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (Juniperus communis), R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, M1.7 Vegetace vysokých ostřic, T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Prac. nástroj / hosp. zvíře	JMP, traktor, vyvážečka, kůň
Kalendář pro management	1.10. - 31.3.
Upřesňující podmínky	Podle potřeby provádět kácení náletových dřevin v trvalých travních porostech. Je vhodné ho provádět mimo vegetační sezonu a mimo hnízdní sezonu ptáků. Drobnější místní narušení drnu nemusí být úplně na závadu, je však nutno se bezpodmínečně vyvarovat hlubokých kolejí a rozrytí drnu znemožňující náležitou péči o ekosystém (kosení). V případě kácení olší je vhodné řezné plochy ošetřit herbicidem (pokud kácení probíhá v podzimním období). Ekologicky a esteticky hodnotné solitéry je třeba v přijatelné míře ponechat, dle možností respektovat hnízdní stromy a stromy s dutinami. Ponechané stromy je možno šetrně vyvětvit do výše 3–4 m, pro usnadnění péče a snížení zástinu. Většinu získané dřevní hmoty je nutné z přírodní památky hned odstranit.

Ekosystém	M1.7 Vegetace vysokých ostřic, T2.3B Podhorské a horské smilkové trávníky bez výskytu jalovce obecného (Juniperus communis), R2.2 Nevápnitá mechová slatiniště, T1.5 Vlhké pcháčové louky
Typ managementu	Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu
Vhodný interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Minimální interval	Počet opakování: 1 × Za období (roky): 10
Prac. nástroj / hosp. zvíře	pila, křovinořez
Kalendář pro management	1.10. - 31.3.
Upřesňující podmínky	Výřez křovin bude prováděn dle potřeby při zjištění nadměrného zarůstání ploch, které mají být udržovány jako bezlesí. Vyřezávání je nutné provádět mimo vegetační sezónu a mimo hnízdní období ptáků. Při výřezu křovin je vhodné se zaměřit na přestárlé a rozpadající se exempláře. Řez je třeba provést těsně u země. Vhodné je řezné plochy ošetřit herbicidem (pokud výřez probíhá v podzimním období). Na plochách po odstraněných křovinách je třeba počítat s pravidelnými kontrolami a odstraňováním výmladků (výřez, kosení). Biomasu vždy odstranit, buď spálením na vyhrazených místech (ohniště pak asanovat), nebo ještě lépe naštěpkovat a odvézt mimo lokalitu. Malou část (do 5 %) je možno využít pro tvorbu úkrytů či zimovišť na předem vymezených

	místech.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

Všechny druhy, jež jsou předmětem ochrany, jsou světlomilné a konkurenčně slabé. Pro udržení jejich populací je nezbytné zabránit poškození těchto chráněných a ohrožených druhů rostlin (včetně srpnatky fermežové a bařinatky obrovské) a zachování jejich biotopu. Tyto druhy mechů rostou v území vedle sebe a jejich početnost je nízká. Proto je při zásazích v těchto místech nutná zvýšená opatrnost, aby nedošlo k jejich mechanickému poškození např. křovinořezem nebo při výhrabu. Péče o srpnatku bude za této podmínky prospěšná i pro bařinatku. Při plánování mikrozásahů ve prospěch šíření srpnatky (gapování) doporučujeme přednostně volit místa, kde je zároveň šance na šíření bařinatky. Tyto plochy budou sečeny každoročně. Prioritou je zde ochrana srpnatky.

Je potřeba vyloučit nežádoucí změny vodního režimu území, hnojení, neregulované přikrmování a případné odbahnění rybníka a narušování půdního povrchu těžkou technikou. Dále je nutné zajistit každoroční sečení lokality s pečlivým výhrabem pokosené hmoty a stařiny a následné odstranění hmoty z území. Podle potřeby odstraňovat náletové a stínící dřeviny. Na lokalitě by měl probíhat každoroční vizuální monitoring a v případě výskytu invazních rostlin přistoupit k jejich likvidaci.

e) péče o populace a biotopy živočichů

Zavádění závadných látek do vody (hnojení, krmení) bude prováděno pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. V případě zjištění výskytu zvláště chráněných druhů živočichů při vypuštění rybníka stanoví orgán ochrany přírody další postup. Z důvodu ochrany vodních bezobratlých, zejména vážky jasnoskvrnné, je třeba zajistit napouštění rybníka bezprostředně po výlovu. Vyloučit rušivé činnosti v době hnízdění ptáků na lokalitě. Z důvodu zajištění vhodného biotopu pro hmyz (zejména denní motýli) je nutné neprovádět kosení plošně v celém území. Optimální je ponechávat 2–3 nepokosené pásy vegetace 10×10 m s kvetoucími rostlinami (zdroj nektaru). Jelikož se jedná o hnízdní lokalitu bekasiny otavní (*Gallinago gallinago*) je žádoucí provádět kosení mimo dobu hnízdění (tzn. mimo duben až červen). Je třeba udržovat otevřený charakter okolí rybníku (bez dřevin). V území neumísťovat krmelce, lizy, návnady a jiná myslivecké zařízení.

Z hlediska péče o obojživelníky je nezbytné:

Zajistit příznivý stav vodního prostředí: Udržení stabilního vodního režimu, vysoké kvality a průhlednosti vody s minimální mírou eutrofizace a vyloučením intenzivního rybářského hospodaření, které by negativně ovlivňovalo reprodukci obojživelníků a přežívání jejich raných vývojových stádií.

Zachovat a optimálně udržovat litorální pásmo: Stabilizace a mozaiková údržba širokého litorálu a rákosin tak, aby poskytovaly dostatek prosluněných mělkých vodních ploch pro snůšky a vývoj pulců i husté porosty sloužící jako úkrytové a potravní biotopy.

Ochránit a vhodně obhospodařovat navazující terestrické biotopy: Zachování podmáčených a vlhkých luk v okolí rybníka jako klíčového prostředí pro mimorozmnožovací období, lov a zimování obojživelníků, a to prostřednictvím šetrného, mozaikového sečení.

Zamezit degradaci a fragmentaci prostředí: Předcházet rušivým zásahům, poškozování břehových linií a chemickému znečištění celého ekosystému.

f) péče o útvary neživé přírody

–

g) zásady jiných způsobů využívání území

Obnovování původních mělkých odvodňovacích příkopů je možné provádět pouze tehdy, pokud bude zřejmé, že zásah povede k udržení nebo zlepšení stavu mokřadních luk.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území je uveden v tabulkových a mapových přílohách.

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Pro ochranné pásmo platí omezení definovaná v § 37 odst. 2 zákona. V lesích ochranného pásma je žádoucí zvyšovat podíl autochtonních druhů dřevin na úkor smrku. Potenciálně hrozí ovlivnění OP případnými zdroji znečištění a eutrofizace související s hospodářským využitím sousedních pozemků. Je třeba tyto zdroje (např. deponie rostlinné hmoty) vůbec nevytvářet.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je vymezeno po vlastnických hranicích parcel KN a je geometricky zaměřeno. V terénu je vyznačeno 2 ks tabulí přírodní památka s malým státním znakem (na jedné státní znak v současnosti chybí a je třeba ho doplnit), 1 ks informačního panelu a po obvodu pak pruhovým značením. Tabule i panel je třeba průběžně udržovat a alespoň jednou za decenium kompletně natřít. Pruhové značení je již místy nezřetelné a vyžaduje obnovu.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlašovací dokumentace
Bez návrhu.

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech
Bez návrhu.

c) ostatní
Bez návrhu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Okrajové zpřístupnění jen po stávajících cestách, bez rekreačního a sportovního využívání území veřejnosti – vstup do mokřadů u rybníka a rašelinných luk není žádoucí.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Území je vhodné k občasným exkurzím pro odbornou přírodovědeckou veřejnost, včetně studentů; vedení takových exkurzí se musí účastnit odborní pracovníci Správy CHKO Žďárské vrchy. Zachovat stávající označení území u přístupových cest kombinované s informačními tabulemi.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Provést bryoinventarizační průzkum (naposledy proveden v roce 2012).
Sledovat zvolené indikátory.
Provádět každoroční vizuální monitoring populace invazního vlčího bobu mnoholistého (*Lupinus polyphyllus*).

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Instalace velkého dřevěného informačního panelu	0 ks	1	0
Narušování drnu ruční	50 m2	4	1650
Stržení drnu strojní	1000 m2	1	36000
Obnova a tvorba tůní a mokřadů strojem, odvoz odtěženého materiálu nad 2 km	3500 m2	1	1848000
Rušení podpovrchových odvodňovacích zařízení nebo rušení povrchového odvodnění (pomístní cílené zásahy vč. materiálu a hutnění)	10 m2	1	18150
Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu	0,4023	1	49613
Individuální odstranění náletu do 3 m výšky	0,05 ha	1	7000
Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu	0,2017 ha	1	34289
Pastva extenzivní	1 ha	10	319100
Sečení travního porostu a rákosin	0,1106	10	30209
Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	3,3496 ha	10	1328616
Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	0,5728 ha	20	454402
Seč lehkou mechanizací s odvozem hmoty nad 2 km	2,8605 ha	10	583167
Instalace tabulového značení ZCHÚ	0 ks	1	0
Vytvoření pruhového značení	1,55 km	1	3720
Náklady celkem (Kč)			**4713916**

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

BEZDĚČKOVÁ, K.; BEZDĚČKA, P. (2010). Nové nálezy mravence rašelinného - Formica picea na Českomoravské vrchovině. Acta rerum naturalium. 9, s. 95-98. ISSN 1801-5972.

BUREŠ, P. (2004). Inventarizační průzkum přírodní památky Návesník: botanický inventarizační průzkum. Ms.

Česká geologická služba (2025). Geologická mapa 1 : 50 000. In: Geovědní mapy 1 : 50 000 [online]. Praha: Česká geologická služba [cit. 2026-07-15]. Dostupné z: https://mapy.geology.cz/geocr50/.

CHOBOT, K.; NĚMEC, M. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. Praha: AOPK ČR. 181 s. Příroda, 34. ISBN 978-80-88076-46-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2007). Vegetace České republiky 1.Travinná a keříčková vegetace: Vegetation of the Czech Republic 1.Grassland and Heathland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 526 s. ISBN 978-80-200-1462-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2009). Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, Weed, Rock and Scree Vegetation. Vyd. 1. Praha: Academia. 520 s. ISBN 978-80-200-1769-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2011). Vegetace České republiky. 3. Vodní a mokřadní vegetace: Vegetation of the Czech Republic. 3. Aquatic and Wetland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 827 s. ISBN 978-80-200-1918-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2013). Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Praha: Academia. 551 s. ISBN 978-80-200-2299-8.

CULEK, M.; GRULICH, V.; LAŠTŮVKA, Z. et al. (2013). Biogeografické regiony České republiky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 447 s., 1 mapa. ISBN 978-80-210-6693-9.

DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (2014). Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny.. Vydání 3. přepracované. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 305 s. ISBN 978-80-7509-113-0.

DRVOTOVÁ, M.; HLAVÁČ, J. Č.; HORSÁK, M. et al. (2008). Měkkýši (Mollusca) Žďárských vrchů. Molluscs (Mollusca) of the Žďárské vrchy Mts.. Žďár nad Sázavou. 79 s. Parnassia, 3. ISBN 978-80-87051-49-8.

FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of thretened species in the Czech Republic. Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.

GRULICH, V.; CHOBOT, K. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. 1. Praha: AOPK ČR. 178 s. Příroda, 35. ISBN 978-80-88076-47-6.

HEJDA, R.; FARKAČ, J.; CHOBOT, K. (eds.) (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. 1. Praha. 611 s. Příroda, 36. ISBN 978-80-88076-53-7.

HOLEC, J.; BERAN, M. (ed.) (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. Příroda. 24, s. 282. ISSN 1211-3603.

HOLUŠA, O.; MÜCKSTEIN, P. (2007). Vážky (Odonata) Žďárských vrchů. Dragonflies (Odonata) of the Žďárské vrchy Mts.. Žďár nad Sázavou. 77 s. Parnassia, 2. ISBN 978-80-254-1228-2.

HULVOVÁ, P. (2022). Inventarizační průzkum: letouni na lokalitě přírodní památka Návesník. Žďár nad Sázavou. 13 s. Závěrečná zpráva.

JAKLOVÁ, B. (2018). Inventarizace denních motýlů lokality PP Návesník: Závěrečná zpráva. Trhová Kamenice. 8 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

KODET, V.; KODETOVÁ, D. (2023). Ornitologická inventarizace lokality PP Návesník: Závěrečná zpráva. Havlíčkův Brod. 19 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

KUČERA, J.; VÁŇA, J.; HRADÍLEK, Z. (2012). Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. Preslia. 84, 3, s. 813-850. ISSN 0032-7786.

LIŠKA, J.; PALICE, Z. (2010). Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29, s. 3-66. ISSN 1211-3603.

MÜCKSTEINOVÁ, D. (2021). Inventarizační průzkum vážek (Odonata) v PP Návesník (CHKO Žďárské vrchy): Závěrečná zpráva. Hlinsko. 9 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

MYŠÁK, J.; MYŠÁKOVÁ, R. (2022). Inventarizace suchozemských měkkýšů v PP Návesník: Závěrečná zpráva. Česká Třebová. 10 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998). Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. Vydání 1. Praha: Academia. 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. ISBN 80-200-0687-7.

PETERKA, T. (2023). Botanický inventarizační průzkum PP Les na dolíku – vegetace. 46 s. Inventarizační průzkum.

PETERKA, T. (2023). Botanický inventarizační průzkum PP Návesník – flóra. 44 s. Inventarizační průzkum.

SKALICKÝ, V. (1988). Regionálně fytogeografické členění, s. 103-121. In: HEJNÝ, S.; SLAVÍK, B. (eds.) et al. Květena České socialistické republiky 1. Vydání 1. Praha: Academia. 557 s., 1 skl. mapa.

SLEPICOVÁ, K.; SLEPICA, M. (2023). Inventarizace savců lokality PP Návesník: Závěrečná zpráva. Luka nad Jihlavou. 10 s., fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

ŠTECHOVÁ, Ť. (2012). Bryoinventarizační průzkum PP Návesník CHKO Žďárské vrchy. 5 s.

VÁVRA, J.; VÁVROVÁ, E. (2018). Inventarizace fytofágního hmyzu a epigeických predátorů v PP Návesník v CHKO Žďárské vrchy – brouci (Coleoptera): Závěrečná zpráva. Ostrava - Poruba. 13 s. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR
CHKO – chráněná krajinná oblast
CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod
EVL – evropsky významná lokalita
GIS – geografický informační systém
IUCN – International Union for Conservation of Nature
JMP – Jednomužná motorová pila
KN – katastr nemovitostí
MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
OP ZCHÚ – ochranné pásmo zvláště chráněného území
PK – pozemkový katastr
PP – přírodní památka
RP – regionální pracoviště (AOPK ČR)
SLT – soubor lesních typů
TTP – trvalý travní porost
ZCHD – zvláště chráněný druh

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval: RP Vysočina

Na zpracování se podíleli: Přikrylová Zdeňka, Bukáčková Pavlína, Čech Luděk, Doležalová Petra, Mückstein Petr

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje.

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	1,60	Rašelinné louky ZJZ od rybníka. Druhově bohaté rašelinné louky s vegetací nevápnitých mechových slatinišť a přechodových rašelinišť. Výskyt vzácných druhů cévnatých rostlin: ostřice dvoudomá (Carex dioica), o. plstnatoplodá (C. lasiocarpa), suchopýrek alpský (Trichophorum alpinum), sítina alpská (Juncus alpino-articulatus), škarda měkká čertkusolistá (Crepis mollis	Narušování drnu ruční - Několikrát během doby platnosti plánu péče na různých místech ručně narušit zapojený drn (mimo populace vzácných druhů) a vytvořit tak několik maloplošných porostních mezer (gapů) s obnaženou půdou.	2	1. 10. – 28. 2.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 3

		subsp. hieracioides), prstnatec májový (Dactylorhiza majalis), vachta trojlistá (Menyanthes trifoliata), a mechorostů: srpnatka fermežová (Hamatocaulis vernicosus) a bařinatka obrovská (Calliergon giganteum). Cíl péče: Zachování druhově bohatého lučního biotopu.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - Pravidelné (každoroční) ruční sečení na nízké strniště a důkladné vyhrabání a odklizení posečené hmoty. Možná seč kosou či ručně vedenou sekačkou. Ve V části plochy s výskytem nejvzácnějších druhů mechorostů a cévnatých rostlin (srpnatka fermežová, ostřice dvoudomá, tolije bahenní) neumisťovat jakékoliv vynechávky.	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - V případě potřeby vyřezávání náletových a zmlazujících dřevin (stromů i keřů).	1	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
2	2,07	Mezofilní louky v S části území. Okrajové sušší části s degradovanými smilkovými (svaz Violion canninae) a ovsíkovými trávníky (svaz Arrhenatherion).	Pastva extenzivní - Pozdně letní dopásání mezofilních až mírně vlhkých luk, přičemž pasené plochy by se měly meziročně střídat.	3	15. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

		Cíl péče: Zachování luk s přechody ke smilkovým a ovsíkovým trávníkům.	Seč lehkou mechanizací s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

3	0,95	Volná hladina rybníka s bohatým porostem rdestu vzplývavého (Potamogeton natans). Cíl péče: Zachování dobré kvality vody.	Obnova a tvorba tůní a mokřadů strojem, odvoz odtěženého materiálu nad 2 km - Obnova litorálních porostů zaměřená především na likvidaci porostů orobince širokolistého (Typha latifolia) a redukci porostů s přesličkou poříční (Equisetum fluviatile) při severním okraji nádrže, případně redukci porostů s monodominantním výskytem rákosu obecného (Phragmites australis) v jižní části nádrže. Při zásahu by měly být zachovány cenné části litorálu a litorál rybníka by měl plošně zaujímat cca 20 % vodní plochy nádrže. Realizaci je potřeba naplánovat s ohledem na výskyt a rozmnožování obojživelníků. Zásahy pouze do litorálních porostů, které nebudou mít vliv na produkční funkci rybníka, musí být projednány s vlastníkem a uživatelem, ale investorem by mohla být i AOPK.	2	1. 9. – 31. 3.	Jednorázové opatření

			Odbahnění a uložení odtěženého sedimentu - Odbahnění centrální části nádrže, s případným zásahem do méně hodnotných částí litorálu s výskytem Typha latifolia, Equisetum fluviatile v severní části, nebo s částečným zásahem do rákosiny v jižní části nádrže. Při zásahu by měly být zachovány cenné části litorálu a litorál rybníka by měl po zásahu plošně zaujímat cca 20 % vodní plochy nádrže. Zásah musí být proveden s ohledem na výskyt významných druhů vodních a mokřadních rostlin a realizace musí být časově naplánována s ohledem na výskyt a rozmnožování obojživelníků. Odbahnění nádrže je důležité pro snížení živinové zátěže vody, zejména fosforu vázaného na sedimenty. Na odbahnění loviště závisí schopnost dokonalého dolovení ryb z vodní plochy, což pomáhá při eliminaci invazních a jiných nežádoucích ryb. Tento zásah musí být proveden po dohodě s vlastníkem a uživatelem, z nichž jeden by měl být také investorem akce.	2	1. 9. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

4	0,50	SZ okraj a zrašelinělý litorál rybníka s vegetací trvale zamokřených přechodových rašelinišť s ostřicí zobánkatou (asociace Sphagno recurvi-Caricetum rostratae) pozvolna přecházející v porosty litorální a mokřadní pobřežní vegetace vysokých ostřic (svaz Magno-Caricion elatae) s ostřicí zobánkatou (Carex rostrata), o. měchýřkatou (C. vesicaria) a přesličkou poříční (Equisetum fluviatile). Cíl péče: Zachování litorálních a mokřadních pobřežních porostů.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - Sečení okrajového pásu, resp. přechodu mokřadních porostů na louky. Zbytek plochy s pobřežní a mokřadní vegetací vysokých ostřic ponechat bez zásahu.	2	1. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
5	0,25	J okraj a zrašeliněný litorál rybníka s vegetací trvale zamokřených přechodových rašelinišť s ostřicí zobánkatou (asociace Sphagno recurvi-Caricetum rostratae) pozvolna přecházející v porosty litorální a mokřadní pobřežní vegetace	Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - V případě potřeby redukovat dřevinné nálety (zjm. olše) zasahující do litorálu.	3	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

		vysokých ostřic (svaz Magno-Caricion elatae) s ostřicí zobánkatou (Carex rostrata), o. plstnatoplodou (C. lasiocarpa) a v porosty vegetace rákosin s rákosem obecným (svaz Phragmition australis). Cíl péče: Zachování litorálních a mokřadních pobřežních porostů.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - Sečení přechodového pásu mokřadních porostů na louky a zamezit rozrůstání litorální i terestrické rákosiny. Litorální porosty vysokých ostřic ponechat bez zásahu.	2	1. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

6	0,14	Hráz rybníka s fragmenty smilkových porostů (svaz Violion caninae) a dřevinnými nálety. Na hrázi se vyskytují rozsáhlé porosty ostružiníků, které potlačují suchomilnou bylinnou vegetaci. Cíl péče: Hráz a související objekty v dobrém technickém stavu s obnoveným travním porostem bez dřevinných náletů.	Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu - Kácení dřevin na hrázi rybníka, z nichž některé vrbové polykormony přesahují až do litorálů rybníka, kde potlačují bylinnou vegetaci zastíněním a opadem. Kácení na hrázi bude nutné také při opravě hráze.	3	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
			Odstranění náletu sečením křovinořezem	3	1. 10. – 28. 2.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Rekonstrukce malých vodních nádrží a další činnosti v rámci plochy MVN - Rekonstrukce hráze a souvisejících technických objektů.	1	1. 9. – 1. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
7	0,53	Mozaika vegetace vlhkých pcháčových luk (svaz Calthion palustris) a vegetace rašelinných luk (svaz Sphagno-Caricion canescentis) s ojedinělým výskytem	Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - V případě potřeby vyřezání náletových dřevin.	2	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

		náletových dřevin, zarůstající místy expandujícím tužebníkem, chrasticí, třtinou, kopřivou a ve V části i rákosem. Výskyt vzácných druhů cévnatých rostlin: o. plstnatoplodá (C. lasiocarpa), vachta trojlistá (Menyanthes trifoliata) a škarda čertkusolistá (Crepis mollis subsp. hieracioides). Cíl péče: Zachování druhově bohatého lučního biotopu.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - Sečení travního porostu min. 1x ročně, sečení rákosu 2 x ročně do potlačení rákosu.	1	1. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

8	0,17	Mozaika vegetace vlhkých pcháčových luk (svaz Calthion palustris) a vegetace nevápnitých mechových slatinišť (Sphagno warnstorfii-Tomentypnion nitentis) místy přecházejících v mírně kyselé rašelinné louky (Caricion canescentis-nigrae). Výskyt vzácných druhů cévnatých rostlin: prstnatec májový (Dactylorhiza majalis) a tolije bahenní (Parnassia palustris). Cíl péče: Zachování druhově bohatého lučního biotopu.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - Ruční seč na nízké strniště a důkladné vyhrabání a odklizení posečené hmoty.	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

9	0,16	Mechanizačně sečená druhově chudší louka v JZ části území s výskytem některých druhů charakteristických pro vegetaci svazu Molinoion, např. bukvice lékařská (Betonica officinalis) a olešník kmínolistý (Selinum carvifolia). Cíl péče: Zachování lučního biotopu.	Seč lehkou mechanizací s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
10	0,58	Terestrická rákosina v J části území s vtroušeným náletem dřevin, zjm. vrby ušaté. Cíl péče: Obnova lučního biotopu.	Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu - vyřezání náletových a zmlazujících dřevin.	2	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
			Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km - 2 seče ročně do potlačení rákosu, přičemž 1. seč vždy před vymetáním rákosu. Po každé seči ihned odstranit posečenou hmotu z plochy. Po potlačení rákosu seč 1× ročně.	1	1. 5. – 30. 9.	Počet opakování: 2× Za období (roky): 1

11	0,07	Náletové porosty olše podél zregulované drobné vodoteče v J části území. Cíl péče: Obnova lučního biotopu.	Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - Omezení dalšího rozrůstání náletů olše do zrašeliněných litorálů a probírka olšového porostu.	2	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
			Rušení podpovrchových odvodňovacích zařízení nebo rušení povrchového odvodnění (pomístní cílené zásahy vč. materiálu a hutnění) - Vybudování přehrádek, resp. zasakovacích tůní na strouze protínající střed lokality od SZ k JV a na napřímeném potůčku napájejícím rybník Návesník.	3	1. 9. – 31. 3.	Jednorázové opatření
12	0,58	Podhorský smilkový trávník (svaz Violion caninae) přecházející k porostům s vegetací nevápnitých mechových slatinišť (svaz Sphagno warnstorfii-Tomentypnion nitentis) a vlhkých pcháčových luk (svaz Calthion palustris) s výskytem expanzivní třtiny křovištní (Calamagrostis epigejos) podél	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu	2	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

		odvodňovací rýhy. Výskyt několika vzácných druhů: všivce lesního (Pedicularis sylvatica), prstnatce májového (Dactylorhiza majalis). Cíl péče: Zachování druhově bohatého lučního biotopu a populací vzácných druhů.	Stržení drnu strojní - V místech silné degradace louky nežádoucími dominantami (třtinou křovištní) lze uvažovat o stržení drnu bagrem nebo lesní frézou. Po asanaci sledovat vývoj vegetace, zjm. kontrolovat invazní a expanzivní druhy.	3	1. 10. – 28. 2.	Jednorázové opatření
			Rušení podpovrchových odvodňovacích zařízení nebo rušení povrchového odvodnění (pomístní cílené zásahy vč. materiálu a hutnění) - Vybudování přehrádek, resp. zasakovacích tůní na strouze protínající střed lokality od SZ k JV a na napřímeném potůčku napájejícím rybník Návesník.	3	1. 9. – 31. 3.	Jednorázové opatření

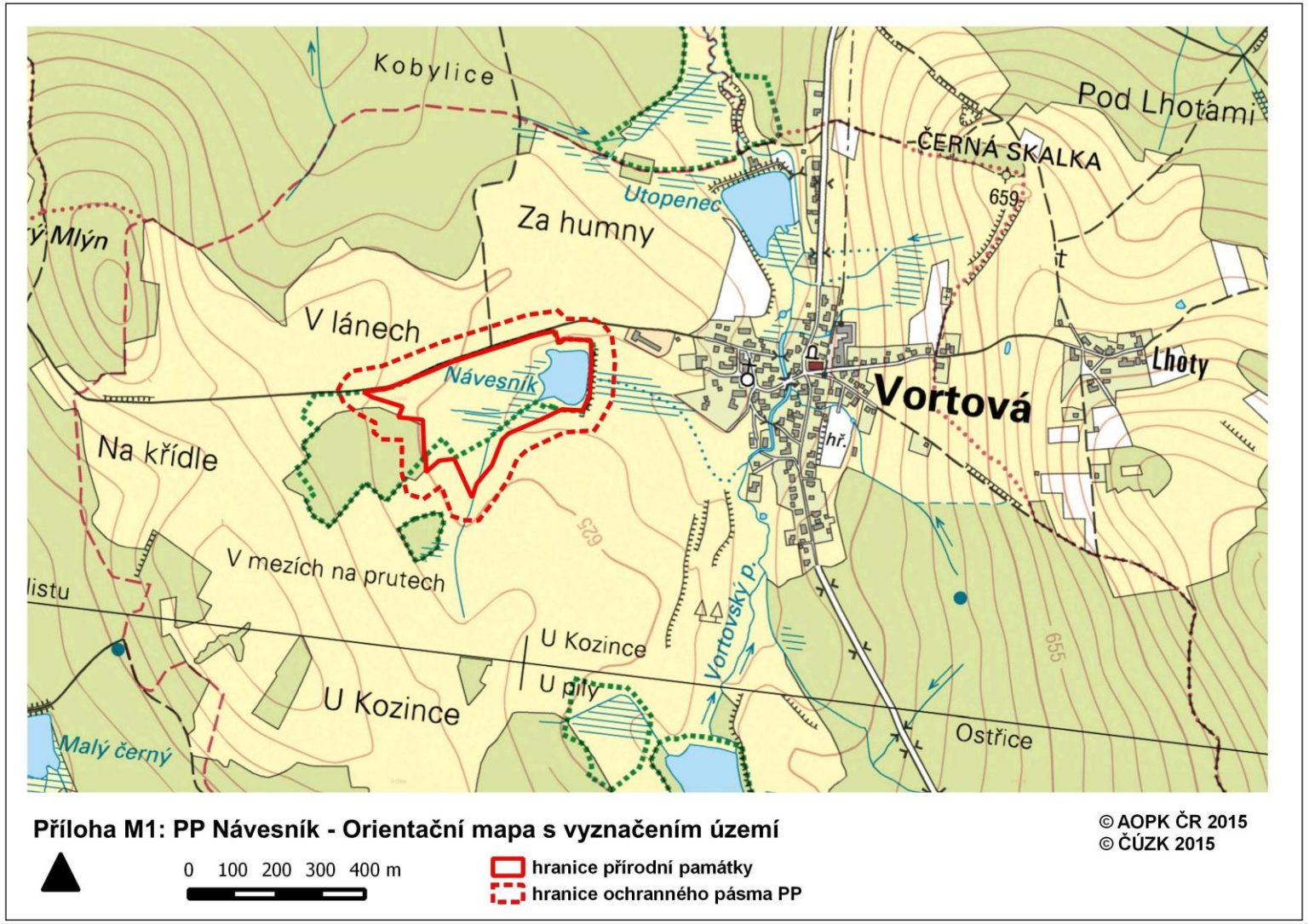
13	0,16	Mezofilní mírně vlhká druhově chudá louka s výskytem některých druhů vlhkých pcháčových luk. Cíl péče: Zachování lučního biotopu.	Seč křovinořezem s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
14	0,11	Náletové porosty břízy bělokoré, topolu osiky a vrby ušaté na někdejší kamenici a louce. Cíl péče: Obnova lučního biotopu.	Sečení travního porostu a rákosin - Po vyřezání náletových dřevin bude nutná následná pravidelná seč.	2	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - Vyřezání náletových a zmlazujících dřevin (stromů i keřů) jednorázově nebo v několika etapách.	2	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10
15	0,39	Okrajová sušší část území s ochuzenými regenerujícími smilkovými (svaz Violion canninae) a ovsíkovými trávníky (svaz Arrhenatherion).	Pastva extenzivní - Pozdně letní dopásání mezofilních až mírně vlhkých luk, přičemž pasené plochy by se měly meziročně střídat.	3	15. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1

		Cíl péče: Zachování luk s přechody ke smilkovým a ovsíkovým trávníkům.	Seč lehkou mechanizací s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
16	0,22	Západní okrajová sušší část území s ochuzeným eutrofizovaným mezofilním (polokulturním) trávníkem s výskytem druhů ovsíkových luk (svaz Arrhenatherion). Cíl péče: Zachování luk s přechody k ovsíkovým trávníkům.	Pastva extenzivní - Pozdně letní dopásání mezofilních až mírně vlhkých luk, přičemž pasené plochy by se měly meziročně střídat.	3	15. 7. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
			Seč lehkou mechanizací s odvozem hmoty nad 2 km	1	1. 6. – 30. 9.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 1
17	0,27	Náletový porost dřevin s převažující olší šedou (Alnus incana). Cíl péče: Zachovat diferencovaný přechodový lem k hospodářskému lesu.	Odstranění nevhodných dřevin bez odstranění pařezu - Omezovat další rozrůstání náletů do louky. Probírkou porostu zachovat diferencovaný lem.	3	1. 10. – 31. 3.	Počet opakování: 1× Za období (roky): 10

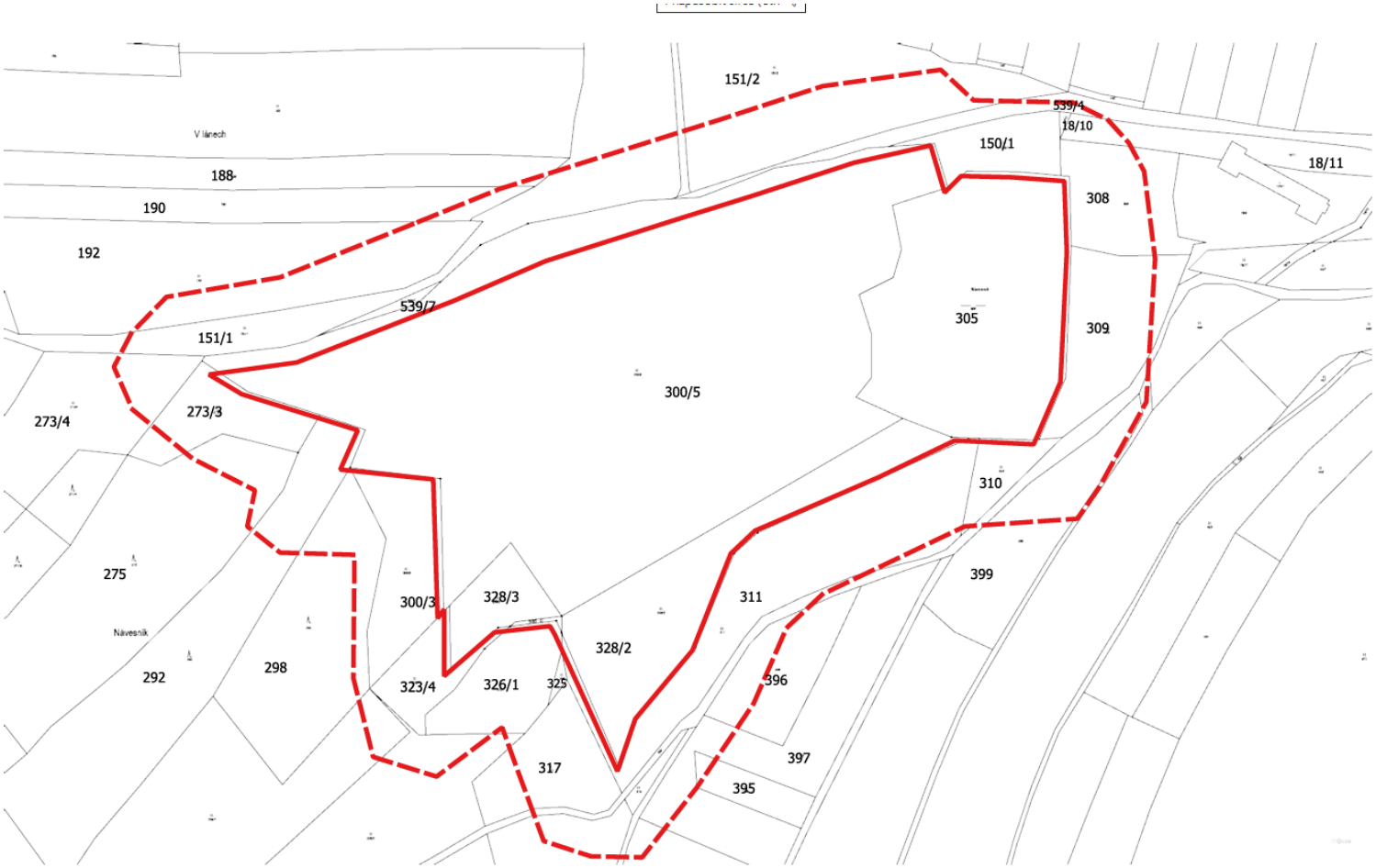
Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:
1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),

3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Příloha M2: PP Návesník
Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

0 50 100 150 m

hranice přírodní památky
hranice ochranného pásma PP

© AOPK ČR 2026
© ČÚZK 2026

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

Příloha M3: Mapa dílčích ploch a objektů

0 50 100 150 m

dílčí plochy

© AOPK ČR 2026
© ČÚZK 2026